

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Коли безпека суспільства під загрозою, кожен повинен знати правила, які рятують життя.

Чітке розуміння алгоритму дій допоможе ефективніше впоратися з кризою та зменшити негативні наслідки для себе та для оточуючих. І хоч Черкаси нині є відносно безпечним містом, знання базових правил безпеки у воєнний час і дотримання їх є критично необхідним.

У брошуру ви знайдете практичні поради. Зберігайте брошуру в доступному місці, аби в необхідний момент змогти швидко ними скористатися.

БАЗОВІ ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

• ЩО РОБИТИ З ВІКНАМИ

Щільно проклейте скло на вікнах. Для цього підійде прозорий скотч. Клеїти його необхідно так, щоб вікно повністю було вкрите захисною плівкою.

• ЯКЩО У ВАС В ОСЕЛІ є ДВЕРІ ЗІ СКЛОМ

Скло у дверях важливо повністю заклеїти цупким картоном. Це убезпечить від уламків.

• ПРАВИЛО ДВОХ СТІН ВРЯТУВАЛО НЕ ОДНЕ ЖИТТЯ

Приміщення, яке відділяє від вулиці як мінімум дві стіни, вважається найбільш безпечним у квартирі. Часто це ванна кімната або квартирний коридор.

• ВДОМА ВАЖЛИВО МАТИ ЗАПАС ВОДИ

Його можна буде використати у випадку початку пожежі. Якщо ваш будинок газифікований, важливо перекривати газ на початку кожної повітряної тривоги.

• ТРИМАЙТЕ ПІД РУКОЮ АПТЕЧКУ ТА ДОКУМЕНТИ

Аби у разі екстреної евакуації взяти їх із собою.

ПІДГОТУЙТЕСЬ ЗАЗДАЛЕГІДЬ

«Мій дім — моя фортеця!» Цей вислів набуває особливого значення в надзвичайних ситуаціях. Незалежно від того, що саме спричинило кризу, МІНІМАЛЬНУ ГОТОВНІСТЬ треба забезпечити.

Деякі питання варто продумати заздалегідь, аби краще обладнати своє житло на випадок надзвичайної ситуації і захистити себе й близьких:

- за можливості дізнайтеся, де знаходяться найближчі укриття і перевірте стан підвального приміщення;
- перевірте наявність аварійного виходу;
- зробіть запаси питної та технічної води, продуктів тривалого зберігання;
- перевірте наявність в аптечці засобів надання першої медичної допомоги й продумайте, які ліки можуть знадобитися протягом тривалого часу;
- підготуйте засоби пожежогасіння;
- подбайте про альтернативні засоби освітлення приміщення на випадок відключення енергопостачання (ліхтарики, свічки);
- підготуйте засоби для приготування їжі у разі відсутності газу й електропостачання;
- зберіть найнеобхідніші речі та документи на випадок термінової евакуації або переходу до сховищ

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС КОМЕНДАНТСЬКОЇ ГОДИНИ

Заборонено перебувати на вулицях та в інших громадських місцях, якщо ви не є працівниками об'єктів критичної інфраструктури (для цього у вас має бути спеціальна перепустка).

Особи, які перебувають на вулицях в заборонений час, можуть вважатися членами диверсійно-розвідувальних груп.

Правило не поширюється на переміщення до укриттів під час сигналу тривоги.

ЯК ПІДГОТУВАТИ «ТРИВОЖНУ ВАЛІЗУ»

У разі евакуації або переходу до безпечнішого району вам знадобляться найнеобхідніші речі. Заздалегідь підготуйте найважливіше:

- паспорт і копії всіх необхідних документів;
- гроші (готівку і банківські картки);
- зарядні пристрої для мобільних телефонів;
- радіоприймач, ліхтарик, сигнальні пристрої, компас, годинник, компактний набір інструментів (мультитул), ніж, пакети для сміття, блокнот, олівець, нитки, голки, сірники, запальнички;
- теплий одяг (якщо є така можливість, підготуйте також термоковдру), нижню білизну, надійне зручне взуття;
- гігієнічні засоби;
- аптечку (детальніше див. далі), включно з медичними препаратами, які вживаєте щодня, а також рецепти на медикаменти;
- посуд, у якому зможете приготувати, розігріти і зберігати їжу;
- воду і продукти харчування, які довго зберігаються і не потребують додаткового приготування – на 3 доби.

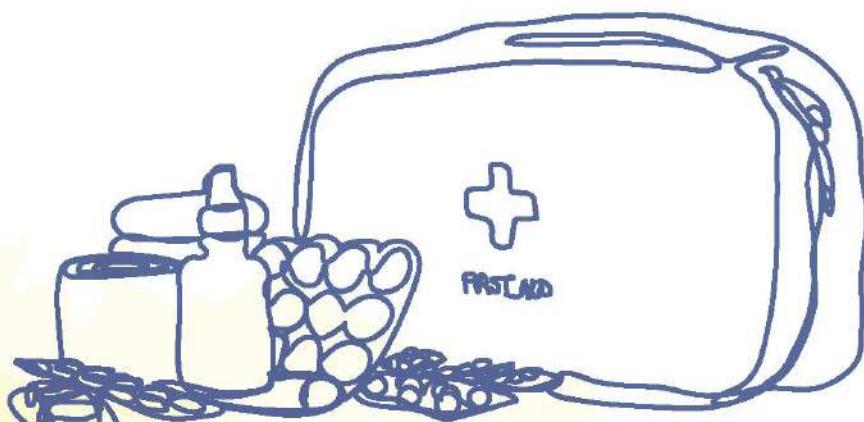
Складіть речі у місткий, зручний рюкзак і тримайте його напоготові. У разі надзвичайної ситуації це скоротить час на збори.

ЩО МАЄ БУТИ В АПТЕЧЦІ

За рекомендаціями Міністерства охорони здоров'я України аптечку слід укомплектувати відповідно до ваших потреб. Важливо перевірити заздалегідь термін придатності всіх препаратів.

Базовий набір:

- сухий та медичний спирт;
- 2 пари гумових рукавичок;
- клапан із плівкою для проведення штучного дихання;
- засоби для зупинки кровотечі – турнікет, кровоспинний бінт із гемостатичним засобом;
- марлеві серветки різних розмірів і нестерильні марлеві бинти;
- еластичні бинти з можливістю фіксації;
- пластири різних розмірів;
- атравматичні ножиці для розрізання одягу на потерпілому;
- великий шматок тканини, якою можна зафіксувати кінцівку постраждалого;
- антисептичні засоби – дезінфікуючий засіб для рук, спиртові серветки.

ДЕ ХОВАТИСЯ ПІД ЧАС РАКЕТНОГО ОБСТРІЛУ

• БОМБОСХОВИЩЕ

• ПІД'ЇЗДИ БЕЗ ВІКОН

- Якщо поблизу немає безпечної укриття, сховатися можна вдома. При цьому потрібно пам'ятати про правило двох стін – між вами і вулицею з усіх боків має бути мінімум 2 стіни.
- Сядьте в кутку кімнати нижче рівня вікна. Навпроти вас повинна бути стіна.
- Не рекомендується ховатися на кухні, оскільки там багато крихких предметів, і у ванній, якщо там є дзеркало.
- Якщо ви на майданчику сходової клітки, то вибирайте внутрішню частину, без зовнішніх стін і вікон. Стояти посеред сходового прольоту не потрібно, краще сядьте на сходинках.
- Якщо ви в багатоповерхівці, важливо спуститися мінімум на два поверхи нижче даху. У триповерховому будинку найбезпечнішим вважається середній поверх.
- Якщо обстріл ракетами застав надворі, лягайте на землю і прикрийте голову руками, а рот відкрийте. Будьте якомога ближче до землі, так ваші шанси вижити зростають. Відійдіть від натовпу, оскільки там вищий ризик ураження осколками.
- Якщо при ракетному обстрілі ви опинилися в машині або громадському транспорті, вийдіть з автомобіля і йдіть до найближчого будинку або в укриття. Якщо до будівель далеко, то відійдіть від машини подалі, лягайте на землю і закрийте голову. Ховатися під машиною вкрай небезпечно! Якщо обстріл такий щільний, що немає можливості вийти з машини – пригнітесь в салоні якомога нижче і закрийте голову.

ЯК ЗАЗДАЛЕГІДЬ ПІДГОТУВАТИСЯ ДО РАКЕТНИХ ОБСТРІЛІВ

- Продумайте шлях до укриття заздалегідь і приберіть всі предмети, які можуть заважати вам по дорозі.
- Залиште двері укриття відкритими, щоб могли сховатися інші люди.
- Заздалегідь зберіть «тревожну валізу» із питною водою, консервами, печивом, енергетичними батончиками, аптечкою і копіями документів.
- Залиште валізу в доступному місці, де ви в будь-який момент можете взяти її на бігу.

ПОВЕРХИ, НЕБЕЗПЕЧНІ ДЛЯ СХОВИЩА

Повітряна небезпека

Останній поверх – ненадійний при повітряній небезпеці.

Підвал (не бомбосховище) – висока ймовірність опинитися під завалом, особливо якщо в ньому тільки один вихід.

1-3 поверхи – небезпека ураження кулями, снарядами та осколками при вуличних боях.

Вуличні бої

Небезпечні 1-3 поверхи.

Де ховатися у квартирі?

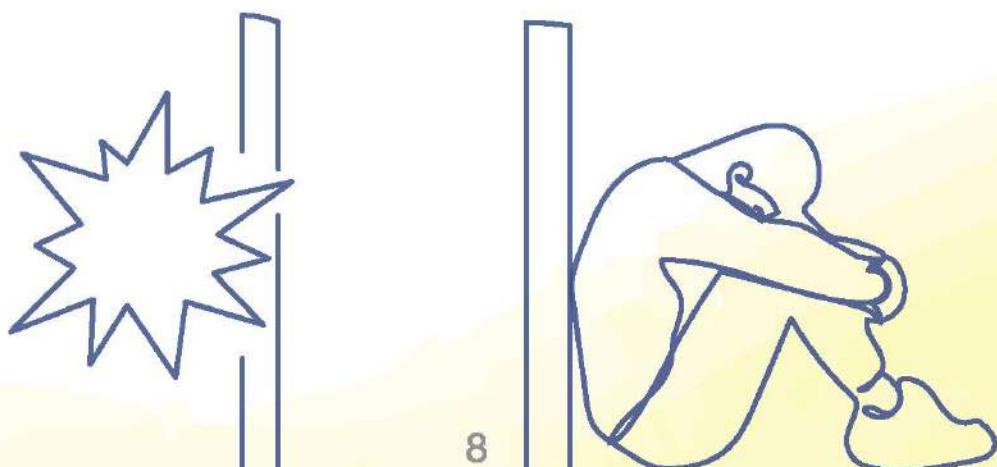
Найбільш безпечно:

- за двома глухими стінами. Перша стіна бере на себе основний удар, друга – захищає від осколків;
- ванна – якщо без газового котла;
- вікна щільно закрити (не лишати навіть режим провітрювання);
- двері зі склом слід зняти з петель і покласти на підлогу в іншій кімнаті, накрити цупкою тканиною, ковдрою.

Після сповіщення про повітряну небезпеку:

- вимкніть: світло, газ, воду.

Майте з собою: запас їжі; запас води по 3 л/особу; засоби зв'язку (радіоприймач на батарейках, мобільні телефони та павер-банки до них); ліхтарик; свисток (хоч би й дитячий, аби голосний) для подачі сигналів у випадку завалу.

ЯКЩО ТРАПИВСЯ ЗАВАЛ У БУДИНКУ

- Покличте на допомогу. Повідомте, де ви знаходитесь.
- Спокійно чекайте, поки розберуть завал.

Якщо вас ніхто не чує

- ① Спробуйте вивільнити руки та ноги.
- ② Оцініть навколошню обстановку.
- ③ Обережно розберіть завал. Намагайтесь не зачепити те, на чому все тримається.
- ④ Якщо не впевнені в своїх силах, терпляче кличте на допомогу.
- ⑤ Якщо є можливість, скористайтесь телефоном, стукайте по трубах, батареях опалення, скористайтесь свистком.
- ⑥ Якщо ніхто не чує, спробуйте розбирати завал.
- ⑦ Звільнившись, огляньте себе, за можливості надайте собі першу медичну допомогу.
- ⑧ В очікуванні допомоги намагайтесь уникнути преохолодження.

ЯК ПЕРЕЖИТИ КРИЗУ ТА ЗБЕРЕГТИ СПОКІЙ?

Істерика. Ознаки:

- надмірне збудження, безліч рухів;
- мова емоційно наасичена, швидка;
- крики, ридання.

Як допомогти?

- ① Створіть спокійну атмосферу. Необхідно залишитись з потерпілим наодинці, якщо це є безпечним для вас.
- ② Несподівано вчиніть дію, яка може сильно здивувати (наприклад, гучно плеcніть долонями).
- ③ Говоріть із постраждалими короткими фразами, впевненим тоном.
- ④ Після «істерики» настає втома, втрата сил. Укладіть постраждалого спати.

ЯК ДІЯТИ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ПІДОЗРІЛОГО ПРЕДМЕТА?

Порядок дій

- Не чіпати, не підходити, не пересувати, не курити, не користуватись мобільним телефоном в радіусі 100 м.
- Запам'ятати час та місце виявлення. Бути готовим описати зовнішній вигляд.
- Дочекатися прибуття поліції, вказати місце розташування предмета, час і обставини його виявлення.
- Зателефонувати до служби порятунку за номером 101 та поліції за номером 102.
- Попросити людей покинути небезпечну зону в радіусі не менше 100 м.
- Діяти за вказівкою представників правоохоронних органів.

Звертайте увагу

Залишені сумки, згортки, іграшки
можуть виявитися вибуховими пристроями

Ознаки вибухового пристрою

- Наявність проводів, скотчу, антени, прив'язаного мобільного телефону, елементів живлення.
- Незвичайне розташування (не характерне для подібних предметів).
- Шум зсередини (дзижчання, клацання, цокання тощо).
- Розтяжки з дроту, мотузок, шпагату.
- Специфічний запах.

УБЕЗПЕЧТЕ СЕБЕ Й ОТОЧУЮЧИХ ВІД ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗАГРОЗ

- Мета поширювачів дезінформації — посіяти паніку, послабити нашу волю до оборони. Не допомагайте їм, допомагайте собі: зберігайте самоконтроль і не поширяйте інформацію емоційного характеру в соцмережах.
- Україна захищається та продовжує боротьбу за свою територію. Якщо ви чуєте протилежне — це неправда. Вас хочуть деморалізувати.
- Не вірте і не поширяйте інформацію із сумнівних джерел. Достовірна інформація — на офіційних сторінках і каналах державних органів та Суспільного мовлення.
- Жодним чином не поширяйте інформацію про переміщення українських військ. Ви можете нашкодити тим, хто захищає вас і державу.
- Україна веде оборонну війну на своїй території. Повідомлення про нібито обстріли мирного населення українськими військовими — неправда. Ворог хоче підривати вашу довіру до власних захисників.
- Агресор поширюватиме різні чутки не лише про бійців, а й про військово-політичне керівництво, аби українці не довіряли і йому. Але довіряти не можна саме ворогу — його емоційним провокаціям і повідомленням, які неможливо перевірити. Звіряйте кожну тривожну новину з офіційними джерелами.
- Інформацію про втрати можуть знати лише органи безпеки та оборони України. Інформація на приватних акаунтах може не відповідати дійсності. Не поспішайте ділитись такою інформацією.

- Агресор поширюватиме наклепи і «зраду» через свої офіційні чи підконтрольні канали. А може використовувати й інші засоби — прикриватись патріотичними гаслами й українською символікою. Перевіряйте патріотичні на вигляд, але сумнівні повідомлення та заклики.
- Мета ворога — розколоти українське суспільство зсередини і знищити нашу віру у власні сили. Ми дійсно різні й наші погляди можуть не збігатися, але ми маємо спільну справу — дати відсіч окупанту. Тому зберігайте єдність і підтримуйте одне одного.
- Якщо перервався інтернет-зв'язок або сторінки державних органів були зламані, звертайтеся по інформацію до Суспільного мовлення. Якщо не працює телебачення — вмикайте абонентську радіоточку.

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА

Як не стати жертвою дезінформації

В умовах військової агресії Україна вимушена протидіяти ворожій пропаганді та дезінформації. Агресивні дії з боку Росії мають на меті дестабілізувати наше суспільство та дискредитувати керівництво країни, змусити нас сумніватися у своїх силах і готовності захищатися.

Питання інформаційної безпеки набуває особливого значення в умовах кризи, адже ворожі інформаційні атаки стають інтенсивнішими саме тоді, коли здатність суспільства чинити опір послаблено. Найкраще підґрунтя для ворожих операцій впливу — страх, паніка, дезорієнтація. Тому важливо дотримуватися базових правил інформаційної гігієни і бути особливо пильними до інформації, яка надходить і яку поширюєте ви самі.

Заздалегідь упевніться:

- що маєте доступ до інформації з офіційних каналів державних органів, а також теле- і радіоканалів Суспільного мовлення;
- що в разі необхідності зможете підтримувати зв'язок зі своїми близькими.

Задумайтесь, хто і з якою метою поширює інформацію:

- Чи є ця інформація на офіційних ресурсах держави?
- Для чого ця інформація з'явилася саме зараз?
- Це думка чи факт?
- Чи повідомляють про це інші джерела?

НЕ ПРАЦЮЙТЕ КОРЕГУВАЛЬНИКАМИ ВОГНЮ У ВОРОГА!

Не допомагайте ворогу знищувати наші міста і села:

- Не називайте точні цілі і об'єкти враження у соціальних мережах, у публічних виступах і коментарях для ЗМІ.

- Не заявляйте, що в нас німає ПВО на конкретній ділянці фронту і вказувати географічні дані.

- Не говоріть публічно, що для заїзду в місто залишилася безпечною лише одна дорога і називати, яка саме.

- **Не треба говорити і писати:**

«Ракета влучила у школу №...»

Доцільніше заявити – «Ракета влучила у такому-то населеному пункті в житловий квартал».

- **Не варто говорити:**

«Ракетою цілились у вокзал, але потрапили у лікарню, яка знаходиться далеко».

- **Не треба говорити:**

«Ракета влучила у склад поруч з аеродромом». Бо прилетить друга, третя і вже точно влучить в аеродром.

Чому це важливо?

Тому що 80% розвідувальної інформації відпрацьовується з відкритих джерел. І такі повідомлення дозволяють ворогу корегувати вогонь у ваших же населених пунктах.

КУДИ ЗВЕРТАТИСЯ В КРИЗОВІЙ СИТУАЦІЇ СТУДЕНТАМ І ПРАЦІВНИКАМ ЧНУ ІМ. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

067-538-15-45 – Удовенко Юрій Григорович
Проректор з адміністративно-господарської діяльності

097-230-47-27 – Кожемяко Тетяна Веніамінівна
Директор студентського містечка

063-408-32-31 – Василенко Сергій Іванович
Помічник ректора з режиму та безпеки

067-878-89-46 – Туз Лариса Григорівна
Служба психологічної підтримки

(0472) 35-44-63 – Загальний відділ

ТЕЛЕФОНИ РЯТУВАЛЬНИХ ТА АВАРІЙНИХ СЛУЖБ

- 112** Єдиний номер виклику всіх служб екстреної допомоги.
Зателефонувавши за цим номером, диспетчер викличе бригаду потрібної служби
- 101** Пожежна допомога
- 102** Поліція
- 103** Швидка медична допомога
- 104** Аварійна служба газової мережі